

Kompetensutvecklingsinsatser hösten 2014

Projekt Funktionshinder i etableringen

Innehåll

Kompetensutvecklingsinsatser hösten 2014	5
Funktionshinder i etableringen – Erfarenhetsutbyte och utforskande dialogmöte	6
Om andraspråksinlärning och andraspråksutveckling hos vuxna	7
Migration och hälsa	8
Kulturformulering som verktyg i handläggarsamtal	9
Etnicitet, kultur och funktionshinder	10
Hur går vi vidare – Att omsätta kunskap i praktisk handling	11
Översikt	12

Projekt Funktionshinder i etableringen
www.fhie.se

SIOS
Bellmansgatan 15, 1 tr, 118 47 Stockholm
Tel 08-55 69 33 60 (vx)
E-post: kansli@sios.org
www.sios.org

Tryck: Ale Tryckteam, Bohus 2014

Kompetensutvecklingsinsatser hösten 2014

Bakgrund

Projektet Funktionshinder i etableringen har som syfte att införa ett funktionshinderperspektiv på etableringen av vuxna nyanlända i Stockholms län så att de med funktionsnedsättning och/eller trauma ska säkerställas samma möjligheter som övriga deltagare i etableringen. Ett funktionshinderperspektiv innebär utveckling av rutiner och strukturer i de berörda verksamheterna som identifierar och sätter in rätt åtgärder så tidigt som möjligt utifrån individuella förutsättningar och behov. Projektet syftar således till att finna metoder för att öka tillträdet till arbetsmarknaden för vuxna nyanlända med funktionsnedsättning/trauma.

Kompetensutvecklingsinsatser

Som en del av projektet anordnas ett antal kompetensutvecklingsinsatser under hösten 2014. Insatserna har som syfte dels att öka kunskapen hos medarbetare i berörda myndigheter om personer med etnisk minoritetsbakgrund och funktionsnedsättning. Dels vara ett forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Insatserna sker i form av seminarier, workshoppar och föreläsningar och är utformade för att bygga upp en gemensam kunskapsplattform. Det är därför önskvärt att man följer den ordningsföljd som insatserna har. Särskilt gäller detta teman om Migration och hälsa, Kulturformulering som verktyg för handläggsamtal och Etnicitet, kultur och funktionshinder.

Det har också lagts in en avslutande workshop ägnat åt reflektion över de förvärvade kunskaperna och erfarenheterna med sikte på att omsätta dessa i praktisk handling och samverkan med fokus på personer med funktionsnedsättning i etableringen.

Anmälan

Anmälan görs på projektets hemsida www.fhie.se under fliken Aktuell.

Frågor

För frågor kontakta oss gärna.

Julio Fuentes
Projektledare
070 538 29 59
julio.fuentes@sios.org

Katrin Broms Esen
Projektsekreterare
073 542 55 89
katrin.broms.esen@sios.org

Funktionshinder i etableringen – Erfarenhetsutbyte och utforskande dialogmöte

Syfte

Syftet med seminariet är att utifrån respektive uppdrag utbyta erfarenheter och diskutera hur verksamheterna kan utvecklas i samverkan för att underlätta etableringen för personer med funktionsnedsättning, i samhället och på arbetsmarknaden.

Beskrivning

Begreppen prestationsförmåga och arbetsförmåga diskuteras samt företrädare för berörda verksamheter presenterar sina erfarenheter av samverkan kring personer med funktionsnedsättning inom etableringsuppdraget.

Målgrupp

Chefer och erfarna handläggare inom Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, kommunerna, Landstinget och Försäkringskassan.

Medverkande

Företrädare för berörda verksamheter.

Datum och plats

Onsdag 17 september, kl. 08.00 – 13.00 (inklusive morgonkaffe och lunch).

Max 50 deltagare per tillfälle.

Plats: Quality Hotel Globe, lokal Lilla Stjärnrummet

Arenaslingan 7, Johanneshov

T- station Globen

Om andraspråksinläring och andraspråksutveckling hos vuxna

Syfte

Syftet med temat är att förmedla kunskap om andraspråksinläring och andraspråksutveckling hos vuxna till berörda inom olika verksamheter så att de bättre kan förstå de villkor som deltagare i etableringen har. Då sfi, utbildning i svenska för invandrare, är en central aktivitet inom etableringsperioden är det viktigt att tillhandahålla en gemensam plattform för att de berörda inom verksamheterna lättare ska kunna kommunicera med varandra om andraspråksanvändares måluppfyllelse.

Beskrivning

Språkinläring är en betydligt mer komplex process än vad de flesta tror – särskilt för vuxna. Att stödja vuxna invandrare att komma rätt i det svenska samhället kräver en stor förståelse för hur vuxnas språkinlärningsprocess går till och vad man kan förvänta sig av en vuxen språkinlärare när det gäller såväl inläringstakt som slutnivå. Många tror idag att det bara är att gå ut i arbete så kommer språket av sig självt. Flera studier visar dock att det inte är så enkelt – och att språket till och med kan gå tillbaka om språkstudierna ersätts av arbetsplatser där utrymme för språklig interaktion saknas.

Halvdagen består av en föreläsning varvad med moment som innehåller diskussionsfrågor. I föreläsningen redogörs för hur vuxna lär in språk och vilka förutsättningar som krävs samt hur språkutvecklingen ser ut med eventuella avvikelser.

Målgrupp

Handläggare på Arbetsförmedlingen, Sfi-ansvariga, Sfi-lärare och berörda tjänstemän inom socialförvaltningen i kommunerna.

Medverkande

Anna Flyman Mattsson är lektor i svenska som andraspråk vid Lunds universitet.

Datum och plats

Torsdag 18 september och torsdag 9 oktober.

kl. 12.00 – 16.30 (inklusive lunch).

Max 100 deltagare per tillfälle.

Plats: Quality Hotel Globe, lokal Lilla Stjärnrummet

Arenaslingan 7, Stockholm

T-station Globen

Migration och hälsa

Syfte

Syftet med temat är att öka kunskapen om migrationens påverkan på hälsa och dess betydelse för människors etablering i samhället och på arbetsmarknaden.

Beskrivning

Halvdagen innehåller en sammanfattande redovisning av olika vetenskapliga och aktuella rön inom detta kunskapsområde. Det ges också en överblick av psykisk sjukdom kopplat till migration samt en beskrivning av migrationsstress och vanligt förekommande tillstånd som depression, krisreaktioner och ångesttillstånd. Även Posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) berörs. En kort beskrivning om symptom och behandlingsalternativ ges. Man tar även upp frågeställningar om hur man identifierar psykisk ohälsa och vad som är tecken på psykisk ohälsa.

Det ges även en inblick i begreppet hälsolitteracitet som kan beskrivas som att kunna förvärva, förstå, värdera och använda information om hälsa. Dessutom redogörs för hur man kan ta tillvara det sociala kapitalet för att påverka människornas hälsa och prestationsförmåga på ett positivt sätt.

Målgrupp

Handläggare och tjänstemän inom Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, kommunerna, Landstinget och Försäkringskassan.

Medverkande

Joakim Lindqvist, distriktsläkare, Transkulturellt Centrum och Anne Johansson Olsson distriktsköterska/vårdlärare, Transkulturellt Centrum.

Josefin Wängdahl, doktorand vid Uppsala universitet.

Per-Olof Östergren, professor/överläkare vid Lunds universitet.

Datum och plats

Tisdag 14 oktober, kl. 08.00 – 13.00 (inklusive morgonkaffe och lunch).

Tisdag 14 oktober, kl. 12.00 – 16.30 (inklusive lunch).

Max 100 deltagare per tillfälle.

Plats: Quality Hotel Globe, lokal Lilla Stjärnrummet

Arenaslingan 7, Stockholm

T- station Globen

Kulturformulering som verktyg i handläggarsamtal

Syfte

Syftet med utbildningen är att ge verktyg till handläggarna för att bättre förstå individens kulturella bakgrund som en del av individens totala livssituation och ge stöd och förutsättningar för bättre etablering.

Beskrivning

Halvdagen omfattar en genomgång av vad som förstås med kultur och relaterade termer och begrepp. Den ger också förslag till frågor som ringar in den enskildes uppfattning om sin situation utifrån sin kulturella bakgrund och ger handläggaren tillfälle att utifrån detta handlägga dessa förutsättningar. Den har även interaktiva inslag och bland annat inbegriper följande moment:

- Kulturella förklaringar till individens hälsotillstånd – uttryck och meningsskapande
- Migration och ackulturation
- Individens kulturella identitet
- Kulturella faktorer relaterade till psykosocial miljö och funktionsnivå
- Kulturella faktorer i relationen mellan individen och handläggaren

Målgrupp

Handläggare och tjänstemän inom Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, kommunerna, Landstinget och Försäkringskassan.

Medverkande

Maria Sundvall, psykiater och andra medarbetare på Transkulturellt Centrum.

Datum och plats

Torsdag 30 oktober, onsdag 12 november, måndag 24 november och måndag 8 december.

Tid: kl. 08.00 – 13.00 (inklusive morgonkaffe och lunch).

Max 30 deltagare per tillfälle.

Plats: Quality Hotel Globe, lokal Nya Pluto

Arenaslingan 7, Stockholm

T- station Globen

Etnicitet, kultur och funktionshinder

Syfte

Syftet med temat är att öka kunskapen om människor med etnisk minoritetsbakgrund och funktionsnedsättning när det gäller förutsättningar, stöd och möjligheter att etablera sig i samhället och på arbetsmarknaden.

Beskrivning

Heldagen innehåller föreläsningar och presentationer. Vid en föreläsning diskuteras begreppen funktionsnedsättning, funktionshinder, kultur och etnicitet samt även relationen dem emellan, det som benämns intersektionalitet mellan funktionshinder och etnicitet/kultur.

Det finns även presentationer av verksamheter som arbetar med människor med funktionsnedsättning, medverkan av funktionshinderorganisationer samt människor med funktionsnedsättning och etnisk minoritetsbakgrund som berättar om sina erfarenheter av att etablera sig i samhället.

Målgrupp

Handläggare och tjänstemän inom Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, kommunerna, Landstinget och Försäkringskassan.

Medverkande

Företrädare för olika verksamheter och organisationer samt människor med etnisk minoritetsbakgrund och funktionsnedsättning.

Datum och plats

Onsdag 19 november, torsdag 27 november och tisdag 16 december.

Tid: kl. 08.00 – 16.30 (inklusive morgonkaffe och lunch).

Max 50 deltagare per tillfälle.

Plats: Quality Hotel Friends, Lokal San Siro

Råsta Strandväg 1, Solna

Pendeltågsstation Solna

Hur går vi vidare – Att omsätta kunskap i praktisk handling

Syfte

Syftet med workshopen är att diskutera hur de kunskaper och erfarenheter som förmedlats inom ramen för höstens utbildningar kan omsättas i praktisk handling och samverka för att stödja personer med funktionsnedsättning i etableringen.

Beskrivning

Utifrån vunna kunskaper och erfarenheter kommer ett antal tänkbara utvecklingsområden att diskuteras genom aktiv medverkan av deltagarna.

Målgrupp

Deltagarna i höstens kompetensutvecklingsinsatser.

Medverkande

Företrädare för berörda verksamheter.

Datum och plats

Tisdag 20 januari 2015, kl. 08.00 – 13.00 (inklusive morgonkaffe och lunch).

Torsdag 29 januari 2015, kl. 12.00 – 16.30 (inklusive lunch).

Max 50 deltagare per tillfälle.

Plats: Quality Hotel Globe, lokal Lilla Stjärnrummet

Arenaslingan 7, Johanneshov

T- station Globen

Översikt över kompetensutvecklingsinsatser hösten 2014

Tema	Målgrupp	Syfte	Datum	Längd, antal och tillfällen
Funktionshinder i etableringen – Erfarenhetsutbyte och utforskande dialogmöte	Chefer och erfarna handläggare och tjänstemän inom Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Kommunerna, Landstinget, Försäkringskassan.	Att utifrån respekt-ive uppdrag utbyta erfarenheter och diskutera hur verksamheterna kan utvecklas i samverkan för att underlätta etableringen för personer med funktionsnedsättning, i samhället och på arbetsmarknaden.	17/9 fm	Halvdag Max 50 deltagare per tillfälle 1 tillfälle
Andraspråksinläring och andraspråksutveckling hos vuxna	Handläggare och tjänstemän inom Arbetsförmedlingen, sfi-ansvariga, sfi-lärare och tjänstemän inom socialförvaltningen i kommunerna.	Ge en gemensam kunskap om hur andraspråksinläring och andraspråksutveckling går till så att personal i de berörda verksamheterna bättre kommunicerar med varandra om andraspråksanvändares målpuppfyllelse.	18/9 em 9/10 em	Halvdag Max 100 deltagare per tillfälle 2 tillfällen
Migration och hälsa	Handläggare och tjänstemän inom Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Kommunerna, Landstinget, Försäkringskassan.	Ökad kunskap om migrationens påverkan på hälsan och dess betydelse för människors etablering i samhället och på arbetsmarknaden.	14/10 fm 14/10 em	Halvdag Max 100 deltagare per tillfälle 2 tillfällen

Tema	Målgrupp	Syfte	Datum	Längd, antal och tillfällen
Kulturformulering som verktyg för handläggsamtal	Handläggare och tjänstemän inom Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Kommunerna, Landstinget, Försäkringskassan.	Ge verktyg till handläggare för att bättre förstå individens kulturella bakgrund som en del av individens totala livssituation och ge stöd och förutsättningar för bättre etablering.	30/10 fm 12/11 fm 24/11 fm 8/12 fm	Halvdag Max 30 deltagare per tillfälle 4 tillfällen
Etnicitet, kultur och funktionshinder	Handläggare och tjänstemän inom Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Kommunerna, Landstinget, Försäkringskassan.	Ökad kunskap om människor med etnisk minoritetsbakgrund och funktionsnedsättning när det gäller förutsättningar, stöd och möjligheter att etablera sig i samhället och på arbetsmarknaden.	19/11 27/11 16/12	Heldag Max 50 deltagare per tillfälle 3 tillfällen
Hur går vi vidare – Att omsätta kunskap i praktisk handling	Deltagarna i höstens kompetensutvecklingsinsatser.	Diskutera hur de kunskaper och erfarenheter som förmedlats inom ramen för höstens utbildningar kan omsättas i praktisk handling och samverka för att stödja personer med funktionsnedsättning i etableringen.	20/1-2015 fm 29/1-2015 em	Halvdag Max 50 deltagare per tillfälle 2 tillfällen

Organisationer och myndigheter som deltar i projektet

SIOS (projektägare), Länsstyrelsen i Stockholms län, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Stockholms läns landsting, Hörselskadades Riksförbund, Dyslexiförbundet FMLS, Synskadades Riksförbund, Stockholms stad och kommunerna i Stockholms län genom samverkansorganen Etablering Södertörn och Koordination Norrort.

Projektet finansieras av Arvsfonden.

